

Filosof, eseist și, de anul trecut, debutant în poezie, cu volumul *Iubirea ca un vis înfinit dăruit unei alpe* (Editura Eikon), Sandu Frunză publică, în 2024, o a doua carte de versuri, la Editura NEUMA. Dulcea mea toamnă, o proiecție lirică mai degrabă așezată decât îndrăznească, aș putea spune, a punctelor în care se intersectează propriile convingeri despre iubire, sacralitate, cuvânt, concepte filosofice sau emoții, reprezintă un cumul de duloie, fragilitate, timiditate, speranță, simplitate, luminozitate, credință neînfrântă în bine, în dragostea aceea primordială, încă neatinsă de suflarea neantului, care poate transcende tenebrele morții. Dacă, în mitologia greacă, morților le era pusă câte o monedă în gură pentru a își plăti călătoria peste Acheron, în cazul poetului, iubirea reprezintă acea monedă prețioasă care îi va înlesni aventuroasa trecere dincolo de lumea pământeană, ochii femeii iubite devenind ferestrele prin care poetul are puterea de a contempla, într-o deplină liniște și stare de calm, alunecarea în neînțelegere, conștient fiind că iubirea nu moare odată cu trupul pământesc, ci continuă să înveșnicească sufletul în care și-a găsit pentru totdeauna adăpost: *va veni iubirea/ frumoasă ca ochii tăi/ (...) ea va fi bănușul de aur/ cu care voi plăti/ trecerea onevoioasă/ prin frontierele morții* (Transcenderea).

Trecând prin dragoste ca printr-o mare de anotimpuri, autorul îi conferă acesteia un parfum feeric, idilic chiar, un aer de vizibilă beatitudine, în care coloritul sezonier specific fuzionează cu reflexiile metaforizate ale amprentei percepției personale în legătură cu tot ceea ce ține de femeia asupra căreia se revărsă întreaga sa admirație și pasiune: *Parcă cerul și-a înflorit în păr/ (...) În bucuria ta/ Ca o amforă plină de dorințe/ alergă spre mine/ Nimic nu poate fi mai frumos decât/ gleele tale/ mângâiate de iarbă (și gleele tale în iarbă)*. Va veni toamna și va avea chipul tău/ Va veni toamna și va avea trupul tău/ Va veni toamna și

vei fi numai toamnă (Va veni toamna și va avea chipul tău).

Învăluit în mrejele iubirii ca într-un imens năvod printre ochiurile cântărilor are impresia că însuși orașul, odinioară o construcție de betoane, pare a se scufunda ireversibil în magia poveștii, poetul se lasă pradă reveriei, desprinderii involuntare de realitatea cotidiană anostă, privată de culoare și de ceea ce este cu adevărat valoros: *Orașul întreg îmi părea/ o scoică în care/ crește o inefabilă perlă/ O lacrimă de bucurie/ prelinșă din ochii albaștri/ ai cerului* (Sufletul tău).

Celebrând femeia în întreaga sa splendoare, unele versuri ale acestui volum au ceva din muzicalitatea și aura vibrantă a Psalmilor sau a Cântărilor Cântărilor: *Mai armonioasă decât unduirea/ cedrilor Libanului/ (...) Mai veselă decât surzătorul Săsar/ ne-ar cuprinde în curgerea lui/ (...) coboară/ liniile miraculoase ale trupului tău/ între palmele mele/ pline de așteptarea ta* (O celebrare a iubirii).

Iubirea, beție a tuturor simțurilor, experiență senzorială complexă și diversificată, deținătoare de formă, textură, gust, sunet, stare de agregare și semnificații conexe, implică, în procesul de relevare a nuanțelor sale, întregul sistem senzorial, stimulând simultan organele de simț, intelectul și emoțiile: *Un fagure de miere/ încins de lumină/ deasupra mea/ bucuria mea/ Lumina ta se scurge/ prin mine/ ca un val de blândețe/ (...) Și trupul tău/ înserinat/ cu care se hrănesc/ toți panii mei // Trupul tău/ de lună și miere/ jertfa rumenă/ hrănind un vis* (Ca un fagure de miere), intensitatea iubirii fiind considerată egală cu intensitatea trăirii poetilor, în timpul actului de creație, precum și similară unui proces de ardere completă, de purificare: *Ne iubim cu aceeași încrâncenare/ cu aceeași feroare/ cu care ard poezii în cuvintele lor* (Ne iubim).

Imaginea pioasă a iubitei rugându-se în genunchi: *Genunchii tăi amorțind/ pe podeaua bisericii/ de lemn/ O aforismă cu care am fost fericiți* (Genunchii), Prin perețele subțire/ care desparte lumile noastre/ Prin perețele care mă doare/ îți aud vocea coborâtă în rugăciune (Perețele) se împletește cu imaginea senzuală a iubitei: *Și gura ei ca un trandafir arzând în ploaie/ Și gâtul/ Și trupul ei ca o zi de vară dragăstăsoasă* (Extaz), creând

un tablou al contrastelor parțial suprapuse, însă în care fiecare element de sine stătător poate fi înrămat în propria poveste, fără ca respectiva separare să diminueze sensul întregului.

Atunci când autorul trăiește un act de introspecție, traversează această experiență de viață și de autocunoaștere, fără a avea fixate o direcție, un traseu sau obiective, transformându-se într-o victimă a înșirii propriilor resurse interioare, a rătăcirii prin sine: *Coboram în gal în lumea mea, în timp ce, de cealaltă parte, iubita își continuă netulburată fireasca ascensiune: Poziți iubitei mele urcâu/ până la Lună, rămânând, totuși, resortul motivațional care menține inima autorului vie: Coboram în lumea interioară/ Ea era bătoaia inimii mele* (Călătoria).

Prezența divină pare să ia chipuri și forme neașteptate, reale sau ireale: *Încot îți vine să te întreb/ dacă nu cumva/ în chiar iubirea sa/ din când în când/ Dumnezeu/ se lasă ispitit/ și ne mângâie* (Trecerea), înlesnind trecerea din lumea reală în cea a visului: *Nu are lumea atâtea nopți/ cât pot eu visa* (Ia-mă în brațele rugăciunii tale) și întărind credința autorului în puterea dătoare de liniște a rugăciunii iubitei, dincolo de care palpită o întreagă lume ascunsă privirii superficiale: *inima mea/ ca o pasăre sălbatecă/ zboară pe deasupra/ liniștii/ în care se ascunde/ lumea toată* (Tu ești liniștea mea).

Procesul înfloririi este tangent creșterii spirituale, ciclului repetabil al vieții, transformării dintr-o formă de existență în alta: *te mai văd (...) prin visul fantasmatic/ al tândrului poet/ (...) în mintea lui/ tu nu mai ești decât/ un flaut care/ a început să înflorească* (Te mai văd din când în când) sau: *Trupul meu aș vrea să fie/ pământul în care/ Trupul tău/ eternitatea îl va înflori* (Trupul meu).

Citind și analizând acest volum, am decis să poposesc asupra acelor versuri în care am simțit emoție și potențial valoric, cu speranța că autorul Sandu Frunză, aflat acum doar la început de drum pe orbita creației sale poetice, va persevera în găsirea celor mai adecvate forme de exprimare poetică, înlăturând detaliile insignifiante și axându-se pe simplitatea care, cel mai adesea, e de efect.

■ ■ ■